

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

S E N A T U L

LEGE

pentru prevenirea și combaterea violenței în familie

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. - (1) Ocrotirea și sprijinirea familiei, dezvoltarea și consolidarea solidarității familiale, bazată pe prietenie, afecțiune și întrajutorare morală și materială a membrilor familiei, constituie un obiectiv de interes național.

(2) Prevenirea și combaterea violenței în familie fac parte din politica integrată de ocrotire și sprijinire a familiei și reprezintă o importantă problemă socială și de sănătate publică.

(3) Statul român, prin autoritățile competente, elaborează și implementează politici și programe destinate prevenirii și combaterii violenței în familie, precum și protecției victimelor violenței în familie.

(4) Statul acționează pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, potrivit dispozițiilor art.174-184, 189–194, 197-198, 201-203, 205-206, 208-211, 217–218, 220, 303, 305-307, 309, 314-315, 318, 320, 326 din Codul penal, ale Legii nr.47/2006 privind sistemul național de asistență socială, cu modificările și completările ulterioare și altor prevederi legale în aceeași materie, precum și prevederilor prezentei legi.

Art.2.– (1) Protecția și promovarea drepturilor victimelor violenței în familie se realizează în conformitate cu următoarele principii:

- a) **legalitatea**, potrivit căruia prevenirea și combaterea violenței în familie se bazează pe respectarea prevederilor Constituției și legislației naționale în materie, precum și a prevederilor specifice din tratatele internaționale la care România este parte;
- b) **respectarea demnității umane**, potrivit căruia fiecărei persoane îi este garantată dezvoltarea liberă și deplină a personalității;
- c) **confidențialitatea**, potrivit căruia pe parcursul instrumentării cazurilor de violență în familie nu se vor face publice date și informații care se referă la identitatea victimei, a copiilor acesteia și a martorilor, precum și a domiciliului acestora;

- d) **principiul prevenirii săvârșirii actelor de violență în familie**, conform căruia identificarea și înlăturarea în timp util a cauzelor apariției actelor de violență în familie sunt prioritare și imperative;
- e) **celeritatea** în instrumentarea cazurilor de violență în familie;
- f) **nediscriminarea**, conform căruia accesul la serviciile de asistență socială destinate victimelor violenței în familie se realizează fără restricție sau preferință de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, categorie socială, opinie, sex ori orientare sexuală, vîrstă, apartenență politică, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau includere într-o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop ori ca efect restrângerea folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale;
- g) **parteneriatul**, potrivit căruia autoritățile administrației publice centrale și locale, instituțiile de drept public și privat, structurile asociative, precum și instituțiile de cult recunoscute de lege cooperează în vederea asigurării protecției și acordarea serviciilor sociale specializate victimelor violenței în familie.

(2) Victima violenței în familie are dreptul la respectarea personalității, demnității și a vieții sale private.

(3) Victima violenței în familie are dreptul să fie informată cu privire la exercitarea drepturilor sale.

(4) Victima violenței în familie are dreptul la protecție specială, adecvată situației și nevoilor sale.

(5) Victimele violenței în familie beneficiază de servicii de consiliere, reabilitare, reintegrare socială, precum și de asistență medicală gratuită, în condițiile prezentei legi.

(6) Victimele violenței în familie beneficiază de asistență judiciară obligatorie. La cererea instanțelor de judecată, a organelor de urmărire penală sau a organelor administrației publice locale, în cazurile în care acestea apreciază că persoanele se găsesc în imposibilitate vădită de a plăti onorariul, asistența judiciară este gratuită.

Art.3. - (1) În sensul prezentei legi, violența în familie reprezintă orice acțiune sau inacțiune intenționată, cu excepția acțiunilor de autoapărare sau de apărare, manifestată fizic sau verbal, săvârșită de către un membru de familie împotriva altui membru al aceleiași familii, care provoacă sau poate cauza un prejudiciu sau suferințe fizice, psihice, sexuale, emoționale sau psihologice, inclusiv amenințarea cu asemenea acte, constrângerea sau privarea arbitrară de libertate.

(2) Constituie, de asemenea, violență în familie împiedicarea femeii de a-și exercita drepturile și libertățile fundamentale.

Art.4. – Violența în familie se manifestă sub următoarele forme:

- a) **violența verbală** – adresarea într-un limbaj sarcastic, cu utilizarea de insulte, cuvinte și expresii degradante și umilitoare, amenințări, urlete, șantajare, ordine brutale, precum și altele asemenea;
- b) **violența psihologică** – impunerea voinței sau a controlului personal, provocarea de stări de tensiune și de suferință psihică prin ofense, ridiculizare, denigrare, atitudini și manifestări disprețuitoare, umilitoare, șantaj, violență demonstrativă asupra obiectelor și animalelor, prin amenințări verbale, afișare ostentativă a armelor, neglijare, controlul vieții personale, acte de gelozie, precum și alte acțiuni cu efect similar;

- c) *violența fizică* – vătămarea corporală ori a sănătății prin lovire, îmbrâncire, trîntire, tragere de păr, înțepare, tăiere, ardere, strangulare, mușcare, în orice formă și de orice intensitate, inclusiv mascate ca fiind rezultatul unor accidente, prin otrăvire, intoxicare, precum și alte acțiuni cu efect similar;
- d) *violența sexuală* – agresiune sexuală, impunere de acte degradante, hărțuire, intimidare, manipulare, brutalitate în vederea unor relații sexuale forțate, viol conjugal;
- e) *violența economică* - interzicerea activității profesionale, privare de mijloace economice, inclusiv lipsire de mijloace de existență primară, cum ar fi hrană, medicamente, obiecte de primă necesitate, acțiunea de sustragere intenționată a bunurilor persoanei, interzicerea dreptului de a posedă, folosi și dispune de bunurile comune, control inechitabil asupra bunurilor și resurselor comune, refuzul de a susține familia, impunerea de munci grele și nocive în detrimentul sănătății, inclusiv unui membru de familie minor, precum și alte acțiuni cu efect similar;
- f) *violența socială* – impunerea izolării persoanei de familie, de comunitate și de prieteni, interzicerea frecvențării instituției de învățămînt, impunerea izolării prin detenție, inclusiv în locuința familială, privare intenționată de acces la informație, precum și alte acțiuni cu efect similar;
- g) *violența spirituală* – subestimarea sau diminuarea importanței satisfacerii necesităților moral-spirituale prin interzicere, limitare, ridiculizare, penalizare a aspirațiilor membrilor de familie, a accesului la valorile culturale, etnice, lingvistice sau religioase, impunerea aderării la credințe și practici spirituale și religioase inacceptabile, precum și alte acțiuni cu efect similar sau cu repercusiuni similare.

Art.5. - În sensul prezentei legi, prin membru de familie se înțelege:

- a) ascendenții și descendenții, frații și surorile, copiii acestora, precum și persoanele devenite prin adopție, potrivit legii, astfel de rude;
- b) soțul/soția;
- c) fostul soț sau fosta soție, precum și persoanele care au stabilit relații asemănătoare celor dintre soți sau dintre părinți și copii, dovedite pe baza anchetei sociale.

Art.6. - (1) Constituie infracțiune de violență în familie orice acțiune fizică sau verbală săvârșită cu intenție de către un membru de familie ori de către fosta soție sau fostul soț împotriva altui membru al aceleiași familii, care provoacă o suferință fizică, psihică, sexuală sau un prejudiciu material.

(2) În înțelesul prezentei legi, sunt infracțiuni de violență în familie infracțiunile prevăzute la art.174 - 184, 189 - 194, 197 - 198, 201 – 203, 205 - 206, 208 - 211, 217 – 218, 220, 303, 305 – 307, 309, 314 – 315, 318, 320, 326, 329 din Codul penal ca modalități specifice ale acestor infracțiuni, în funcție de calitatea persoanelor care săvârșesc și față de care se săvârșesc faptele.

(3) Când faptele sunt săvârșite de un membru de familie, iar victimă este membru al familiei ori fostă soție sau fost soț, pedepsile prevăzute la articolele din Codul Penal menționate în alin.(2), se majorează, după caz, cu o treime iar instanța de judecată va dispune și interzicerea unor drepturi, precum și măsurile speciale de siguranță prevăzute de prevederile prezentei legi.

(6) Infracțiunile prevăzute de art. 174 – 177, 203, 303, 306, 307, 318 din Codul penal săvârșite de un membru de familie ori de fosta soție sau fostul soț asupra sau împotriva altui membru al aceleiași familii ori împotriva fostului soț sau fostei soții se pedepsesc potrivit acestor prevederi legale.

Art.7. - Ministerele și celealte organe centrale de specialitate ale administrației publice, prin structurile lor teritoriale, vor desemna personalul specializat să instrumenteze cu celeritate cazurile de violență în familie.

Art.8. - (1) Autoritățile prevăzute la art.7 vor asigura pregătirea și perfecționarea continuă a persoanelor desemnate pentru identificarea formelor de abuz, precum și pentru instrumentarea și raportarea cazurilor de violență în familie.

(2) Serviciul de probațiune, care funcționează pe lângă tribunale, asigură asistență și consiliere psihologică victimelor violenței în familie. Rezultatele aplicării acestor programe se vor prezenta instanțelor, precum și Autorității Naționale pentru Protecția Familiei și a Drepturilor Copilului, în condițiile legii.

(3) Serviciile de probațiune pot asigura și alte forme de asistență a victimelor infracțiunilor de violență în familie.

(4) În faza executării penale, serviciile de probațiune au următoarele obligații:

a) supraveghează modul în care persoanele care au comis infracțiuni de violență în familie, sancționate cu suspendare a executării pedepsei sub supraveghere sau libertate supravegheată, respectă măsurile de supraveghere sau execută una sau mai multe dintre obligațiile ce le-au fost impuse de instanță;

b) acordă asistență și consiliere persoanelor aflate în evidență;

c) inițiază și derulează programe de resocializare a persoanelor condamnate menținute în stare de libertate, precum și programe speciale de reinserție socială și, după caz, de identificare a locurilor de muncă disponibile, a locuințelor, precum și a unor cursuri de calificare sau recalificare profesională pentru persoanele aflate în evidență;

d) derulează, în colaborare cu personalul specializat în asistență și consiliere din unitățile penitenciare, programe de reinserție socială pentru deținuți.

(5) La cererea instanțelor de judecată, serviciile de probațiune întocmesc referatul de evaluare cu privire la inculpatul trimis în judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni care întrunește elementele constitutive ale violenței în familie.

Art.9.- (1) Autoritățile publice locale au obligația să ia următoarele măsuri specifice:

a) să includă problematica prevenirii și combaterii violenței în familie în toate politicile, strategiile și programele de dezvoltare regională, județeană și locală;

b) să acorde sprijinul logistic, informațional și material compartimentelor cu atribuții în prevenirea și combaterea violenței în familie;

c) să înființeze, direct sau în parteneriat, și să susțină funcționarea unităților de prevenire și combatere a violenței în familie;

d) să dezvolte programe de prevenire a violenței în familie;

e) să sprijine accesul agresorilor familiali la tratamente psihiatricice, de dezintoxicare și dezalcoolizare;

f) să elaboreze și să implementeze proiecte cu finanțare locală, națională și internațională în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie;

g) să propună consiliului județean/local includerea în bugetul anual a unor sume pentru susținerea serviciilor sociale și altor măsuri de asistență socială, sume cu destinație specială pentru prevenirea și combaterea violenței în familie;

h) să colaboreze la implementarea unui sistem de înregistrare, raportare și management al cazurilor de violență în familie.

(2) Autoritățile administrației publice locale desemnează personalul specializat să implementeze sistemul de înregistrare, raportare și management al cazurilor de violență în familie.

(3) La nivelul județelor și sectoarelor municipiului București se vor înființa, pe lângă direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, grupuri de lucru consultative în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie.

(4) Înființarea, precum și modul de organizare și funcționare a acestora se aprobă prin hotărâre a consiliului județean, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București.

(5) Primarul, la sesizarea asistentului social, în cazurile sociale grave, aprobă suportarea din bugetul local a cheltuielilor cu întocmirea actelor juridice, precum și pentru obținerea certificatelor medico-legale. Autoritățile locale sunt obligate să întreprindă demersurile necesare aplicării acestei prevederi.

(6) Primarii și consiliile locale vor conlucra cu organizațiile de cult, organizațiile neguvernamentale, precum și cu oricare alte persoane juridice și fizice implicate în acțiuni de caritate, acordându-le sprijinul necesar în vederea îndeplinirii obiectivelor prevăzute la alin. (1) și (2).

Art.10. - Judecătorii, în cazul în care victima se adresează direct instanței pentru protecția drepturilor sale, procurorii, organele de poliție, reprezentanții Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului, reprezentanții structurilor teritoriale din cadrul Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale și Ministerului Sănătății, cu atribuții în prevenirea și combaterea violenței în familie, precum și funcționarii publici care, în exercitarea activității lor de serviciu iau cunoștință de existența cazurilor de violență în familie, au obligația să informeze victimă cu privire la exercitarea drepturilor sale, în special cu privire la:

a) instituțiile publice, private și în parteneriat public-privat care oferă asistență și servicii sociale victimei violenței în familie;

b) organele la care poate depune plângerea;

c) instanța căreia î se poate adresa o cerere pentru emiterea ordinului de interdicție, de protecție sau a ordinului de restricție;

d) dreptul, condițiile și procedura prevăzute de lege privind asistența juridică gratuită, precum și instituția unde se poate adresa pentru exercitarea acestui drept;

e) modalitatea obținerii certificatului medico-legal.

Art.11. - Organizațiile neguvernamentale, precum și oricare alte persoane juridice implicate în acțiuni de caritate, care fac dovada că desfășoară programe de asistență pentru victimele violenței în familie, sau pentru agresorii familiali, beneficiază de subvenții de la bugetul de stat sau, după caz, de la bugetele locale, sau de alte forme de finanțare, în condițiile legii.

CAPITOLUL II

Obiectivele și atribuțiile Autorității Naționale pentru Protecția Familiei și a Drepturilor Copilului în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie

Art.12. - (1) Autoritatea Națională pentru Protecția Familiei și a Drepturilor Copilului, înființată în baza prevederilor Legii nr.329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional, precum și a Hotărârii de guvern nr.1385/2009 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Protecția Familiei și a Drepturilor Copilului, este instituția publică cu personalitate juridică care funcționează ca organ de specialitate al administrației publice centrale în subordinea Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, denumită în continuare *autoritate* și asigură coordonarea și monitorizarea aplicării prezentei legi.

(2) Autoritatea preia atribuțiile Agenției Naționale pentru Protecția Familiei, ale Centrului Pilot de Asistență și Protecție a Victimelor Violenței în Familie, precum și ale Centrului de Informare și Consultanță pentru Familie

(3) Obiectivele autorității sunt:

- a) promovarea valorilor familiale, a înțelegerii și întrajutorării în familie, prevenirea și combaterea violenței în relațiile dintre membri;
- b) sprijinirea membrilor de familie aflați în dificultate ca urmare a actelor de violență în familie;
- c) sprijinirea victimelor prin programe de recuperare a sănătății și de reinserție socială;
- d) asistarea agresorilor prin tratamente de dezalcoolizare, dezintoxicare, psihologice și psihiatrice;
- e) protejarea victimelor, inclusiv a minorilor, prin măsuri de siguranță și de păstrare a confidențialității identității lor, precum și prin măsuri de protecție psihologică a acestora, în timpul instrumentării cazului;
- f) inițierea și coordonarea parteneriatelor sociale, în scopul prevenirii și combaterii violenței în familie;
- g) monitorizarea aplicării legislației în domeniul combaterii violenței în familie.

(4) Autoritatea, prin intermediul compartimentului cu atribuții în combaterea violenței în familie, monitorizează și controlează activitatea de prevenire și combatere a violenței în familie și colectează datele statistice din domeniu la nivel teritorial.

(5) În cadrul fiecărei Direcții Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului de la nivelul județelor, respectiv ale sectoarelor Municipiului București, precum și la nivelul Direcției Generale de Asistență Socială a Municipiului București, se înființează un compartiment sau serviciu de prevenire și combatere a violenței în familie.

(6) Organizarea și funcționarea compartimentului sau serviciului prevăzut la alin.(5) se aproba prin hotărâre a Consiliilor județene, respectiv a Consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București și a Consiliului General al Municipiului București, în termen de 30 de zile de la înființarea acestora.

Art.13. - (1) Pentru realizarea obiectivelor în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie, autoritatea are următoarele atribuții principale:

- a) elaborarea, fundamentarea și aplicarea strategiei și a programelor în domeniul fenomenului violenței în familie;
- b) îndrumarea metodologică a activităților comportamentelor cu atribuții în prevenirea și combaterea violenței în familie și a unităților destinate prevenirii și combaterii violenței în familie și controlul aplicării reglementărilor din domeniul său de activitate;
- c) finanțarea sau, după caz, cofinanțarea programelor specifice pentru sprijinirea și consolidarea familiei, pentru prevenirea și combaterea violențelor în familie;
- d) avizarea înființării și funcționării unităților de prevenire și combatere a violenței în familie;
- e) includerea apelurilor telefonice pentru cazurile privind violența în familie în cadrul serviciului telefonic de urgență cu număr unic de apel care funcționează potrivit legii;
- f) instruirea, autorizarea și coordonarea activității profesionale a asistenților familiali;
- g) organizarea de cursuri de cunoaștere a formelor de violență în familie, precum și a mijloacelor de prevenire și combatere a acestora;
- h) efectuarea de studii și cercetări, elaborarea de strategii, prognoze, realizarea și publicarea de materiale științifice și promoționale specifice;
- i) realizarea bazei de date pentru gestionarea situațiilor de violență în familie prin crearea, implementarea și dezvoltarea unui sistem de înregistrare, raportare și management al cazurilor de violență în familie, în parteneriat cu instituțiile cu atribuții și competențe în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie;
- j) implicarea și sprijinirea inițiativelor partenerilor sociali în rezolvarea problemei violenței în familie;
- k) stabilirea măsurilor de siguranță și de protecție a victimelor violenței în familie și monitorizarea aplicării lor la nivelul întregii țări;
- l) monitorizează respectarea drepturilor persoanelor implicate în cazurile de violență în familie și propune Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, celoralte autorități centrale sau locale aplicarea măsurilor care se impun;
- m) organizarea de campanii de schimbare comportamentală și de sensibilizare a populației cu implicarea partenerilor sociali;
- n) monitorizarea și evaluarea sistemului de servicii sociale destinate victimelor violenței în familie, precum și agresorilor familiali;
- o) coordonarea și controlul activităților serviciilor destinate prevenirii și combaterii violenței în familie;
- p) monitorizează implementarea standardelor specifice de calitate și asigură controlul respectării lor, conform unei metodologii aprobată prin ordin al ministrului muncii, familiei și protecției sociale.

(2) Autoritatea deconțează, prin intermediul programelor specifice, cheltuielile legate de unitățile de prevenire și combatere a violenței în familie, consiliere juridică și psihologică, asistență socială, decontarea certificatelor medico-legale pentru victimele violenței în familie.

(3) Personalul de specialitate al Autorității Naționale pentru Protecția Familiei și a Drepturilor Copilului are acces în spațiile care au legătură cu furnizarea de servicii sociale, la date și informații legate de victimele violenței în familie și agresorii familiali.

(4) În vederea realizării bazei de date pentru gestionarea situațiilor de violență în familie, se creează și se implementează un sistem de înregistrare, raportare și management ale cazurilor de violență în familie.

(5) La nivel central, partenerii care implementează sistemul de înregistrare, raportare și management ale cazurilor de violență în familie, direct, sau indirect prin export de date, sunt: Ministerul Justiției, Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Ministerul Sănătății, Ministerul Administrației și Internelor prin Inspectoratul General al Poliției Române și Institutul Național de Medicină Legală „Mina Minovici”.

(6) La nivel local, partenerii care implementează sistemul prevăzut la alin.(4), direct, sau indirect prin export de date, sunt: unitățile de primire a urgențelor (UPU) din cadrul spitalelor, institutele zonale de medicină legală, serviciile medico-legale județene, cabinetele de medicină legală, instanțele și parchetele de pe lângă tribunale, unitățile teritoriale din subordinea Inspectoratului General al Poliției Române, direcțiile generale de asistență și protecție a copilului, precum și alți furnizori publici și privați de servicii sociale specializate în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie.

(7) Instituțiile publice, precum și furnizorii publici și privați de servicii sociale menționată la alin. (5) și (6), desemnează personalul specializat să implementeze sistemul de înregistrare, raportare și management ale cazurilor de violență în familie.

Art.14. - (1) Autoritatea stabilește procedurile și criteriile de evaluare a nevoilor sociale în domeniul violenței în familie și reglementează metodologia de acțiune în cazurile care necesită intervenția asistenților familiali.

(2) Autoritatea elaborează standarde de calitate pentru serviciile sociale din domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie, care se aprobă prin ordin al ministrului muncii, familiei și protecției sociale.

(3) Autoritatea elaborează instrucțiuni de organizare și funcționare a unităților de asistență socială care se aprobă prin ordin comun al ministrului muncii, familiei și protecției sociale, al ministrului sănătății și al ministrului administrației și internelor.

(4) Ministrul muncii, familiei și protecției sociale prezintă anual Guvernului un raport privind aplicarea strategiei și programelor în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie.

Art.15. – (1) Cheltuielile curente și de capital ale autorității se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale.

(2) Autoritatea poate beneficia de donații și sponsorizări în condițiile legii.

(3) Pentru finanțarea serviciilor sociale din domeniul protecției victimelor violenței în familie pot fi utilizate și fonduri externe rambursabile și nerambursabile.

CAPITOLUL III **Asistenții familiali**

Art.16. - (1) Asistenții familiali sunt asistenți sociali acreditați de autoritate pentru asigurarea asistenței specifice relațiilor familiale.

(2) Instruirea asistenților familiali și coordonarea activității lor se realizează de către autoritate.

(3) Autoritatea stabilește criterii de pregătire și etică profesională, precum și de moralitate pentru ocuparea funcției de asistent familial cu specializare în domeniu.

(4) Asistenții familiali își desfășoară activitatea în următoarele instituții:

- a) autoritate;
- b) comportamente specializate din cadrul direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului;
- c) servicii publice de asistență socială;
- d) adăposturi;
- e) alte unități pentru prevenirea și combaterea violenței în familie.

Art.17. - (1) În activitatea lor asistenții familiali au următoarele atribuții:

- a) identifică și țin evidența familiilor în care apar conflicte ce pot cauza violențe;
- b) urmăresc desfășurarea activității de prevenire a violenței în familie;
- c) identifică soluții neviolente prin legătura cu persoanele în cauză;
- d) solicită sprijinul unor persoane fizice sau juridice pentru rezolvarea situațiilor care generează violență în familie;
- e) monitorizează respectarea drepturilor persoanelor nevoie să recurgă la serviciile adăposturilor.

(2) În cazul în care constată acte de violență în familie împotriva minorilor, asistenții familiali sunt obligați să acorde de îndată asistență necesară și să sesizeze Autoritatea Națională pentru Protecția Familiei și a Drepturilor Copilului, respectiv serviciul public specializat de la nivel local.

Art.18. - Asistenții familiali instrumentează cazul împreună cu persoana desemnată de Ministerul Administrației și Internelor, în condițiile prevăzute la art.7.

Art.19. – (1) Autoritatea va stabili procedura de conlucrare a persoanelor desemnate și a asistenților familiali în prevenirea și monitorizarea cazurilor de violență în familie.

(2) Procedura de conlucrare se aprobă prin ordin comun al ministrului muncii, familiei și protecției sociale, ministrului administrației și internelor, precum și al ministrului sănătății.

CAPITOLUL IV

Măsuri de prevenire și combatere a violenței în familie

Art.20. - (1) Persoanele desemnate de autoritățile publice pentru instrumentarea cazurilor de violență în familie vor avea următoarele atribuții principale:

- a) monitorizarea cazurilor de violență în familie din sectorul sau unitatea teritorială deservită; culegerea informațiilor asupra acestora; întocmirea unei evidențe separate; asigurarea accesului la informații la cererea organelor judiciare și a părților sau reprezentanților acestora;
- b) informarea și sprijinirea lucrătorilor poliției care în cadrul activității lor specifice întâlnesc situații de violență în familie;

- c) identificarea situațiilor de risc pentru părțile implicate în conflict și îndrumarea acestora spre servicii de specialitate;
- d) colaborarea cu instituții locale de protecție a copilului și raportarea cazurilor, în conformitate cu legislația în vigoare;
- e) îndrumarea părților aflate în conflict în vederea medierii;
- f) solicitarea de informații cu privire la rezultatul medierii;
- g) instrumentarea cazului împreună cu asistentul familial.

(2) În cazul comiterii actelor de violență în familie, organele de poliție intervin la sesizarea victimei, vecinilor, a altui membru de familie, a oricărei persoane, a unei autorități sau din oficiu.

(3) Organele de poliție sesizate în timpul săvârșirii faptei de violență în familie sau în situația când din interiorul locuinței se aud strigăte de ajutor care indică un pericol iminent pentru sănătatea sau viața unei persoane, au dreptul și obligația să intre în locuință, indiferent de deținător sau de proprietar, chiar folosind forță, dacă nu li se permite intrarea în locuință.

(4) În cazul nerespectării dispozițiilor organului de poliție, acesta este îndreptățit să folosească forță.

(5) Dacă sunt indicii cu privire la existența violenței în familie, de natură să pună în pericol iminent viața, integritatea fizică sau psihică a unui membru de familie, organul de poliție va proceda de îndată la reținerea făptuitorului și conducerea sa la cea mai apropiată secție de poliție.

(6) Săvârșirea uneia din contravențiile prevăzute de art. 2 din Legea nr. 61/1991 pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, asupra unui membru de familie sau dacă produce efecte asupra unui membru de familie se sancționează cu dublul amenzii prevăzute de lege, alternativ cu prestarea unei activități în folosul comunității.

(7) Contravenientul are obligația să participe la un program de consiliere psihologică și de reintegrare socială, inclusiv prin centrele de asistență a agresorilor familiali, în termen de 5 zile de la constatarea contravenției.

(8) Organul care a constatat contravenția este obligat să urmărească participarea contravenientului la programele menționate la alin. (7).

(9) În cazul în care contravenientul, membru de familie, nu participă la aceste programe și este sancționat potrivit prevederilor art. 2 din Legea nr. 61/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru o nouă contravenție asupra unui membru de familie sau dacă produce efecte asupra unui membru de familie, organul de poliție va sesiza organul de urmărire penală competent.

(10) Lucratorul de poliție va anunța imediat autoritatea competență la nivel local, în legătură cu situația victimei.

Art.21. - Ministerul Sănătății împreună cu Ministerul Administrației și Internelor elaborează și difuzează materiale documentare privind cauzele și consecințele violenței în familie.

Art.22. - Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului realizează, cu sprijinul celorlalte ministere implicate și în colaborare cu organizațiile neguvernamentale cu activitate în domeniu, programe educative pentru părinți și copii, în vederea prevenirii violenței în familie.

CAPITOLUL V **Medierea în cazurile de violență în familie**

Art.23. - Cazurile de violență în familie pot fi supuse medierii la cererea părților. Persoanele cu atribuții în instrumentarea unui caz de violență în familie vor îndruma părțile în acest sens.

Art.24. - (1) Prevenirea situațiilor conflictuale și medierea între membrii familiei se realizează prin intermediul consiliului de familie sau de către mediatori autorizați.

(2) Medierea nu împiedică desfășurarea procesului penal sau aplicarea dispozițiilor prezentei legi.

Art.25. - (1) Consiliul de familie este asociația fără personalitate juridică și fără scop patrimonial, formată din membrii familiei care au capacitate deplină de exercițiu, conform legii.
(2) Nu pot exercita calitatea de membru al consiliului de familie cei care, potrivit legii, sunt în executarea unei pedepse sau măsuri privative de libertate ori care, pentru a participa la lucrările consiliului de familie, ar trebui să încalce interdicția de a părăsi localitatea.
(3) În consiliul de familie participă și tutorii, pentru membrul de familie pe care îl reprezintă.

Art.26. - Întrunirea consiliului de familie se poate face la propunerea unuia dintre membrii acestuia sau a asistentului familial.

CAPITOLUL VI **Unități pentru prevenirea și combaterea violenței în familie**

Secțiunea I *Centrele pentru adăpostirea victimelor violenței în familie*

Art.27. - (1) Unitățile pentru prevenirea și combaterea violenței în familie sunt:

- a) centre de primire în regim de urgență;
- b) centre de recuperare pentru victimele violenței în familie;
- c) centre de asistență destinate agresorilor;
- d) centre pentru prevenirea și combaterea violenței în familie;
- e) centre pentru servicii de informare și sensibilizare a populației.

(2) Unitățile pentru prevenirea și combaterea violenței în familie oferă gratuit servicii sociale destinate victimelor violenței în familie.

(3) Victimele violenței în familie pot beneficia de găzduire, la cerere, temporar, la o familie de primire a victimelor violenței în familie;

(4) Găzduirea la familia de primire a victimelor violenței în familie se acordă, la propunerea scrisă și motivată a asistentului social cu specializare în domeniul violenței în familie și cu aprobarea scrisă a directorului Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului, atunci când în județul sau localitatea de domiciliu a victimei violenței în familie nu există adăposturi sau în cazul când există adăposturi dar nu există locuri disponibile.

(5) Furnizarea unui astfel de serviciu se face în baza unui contract între familia de primire, victima violenței în familie și asistentul social cu specializare în domeniul violenței în familie din cadrul direcției generale de asistență și protecție a copilului de la nivelul județelor, respectiv ale sectoarelor Municipiului București, precum și la nivelul Direcției Generale de Asistență Socială a Municipiului București.

(6) Familia de primire a victimelor violenței în familie este atestată de autoritate, prin intermediul compartimentului cu atribuții în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie.

(7) Agentia stabilește procedurile și criteriile de selecție și evaluare a familiilor prevăzute la alin. (3).

(8) În vederea obținerii atestatului prevăzut la alin. (6), familia de primire este obligată să parcurgă un program de instruire și formare în conformitate cu metodologia elaborată de autoritate.

(9) Condițiile de obținere a atestatului, procedurile de atestare și statutul familiei de primire se stabilesc prin ordin al ministrului muncii, familiei și protecției sociale.

Art.28. - (1) Unitățile pentru prevenirea și combaterea violenței în familie pot fi publice, private sau în parteneriat public-privat și se înființează numai cu avizul de funcționare al autorității.

(2) Autoritatea elaborează metodologia de acordare a avizului de funcționare unităților pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, care se aprobă prin ordin al ministrului muncii, familiei și protecției sociale.

(3) În fiecare unitate pentru prevenirea și combaterea violenței în familie publică își desfășoară activitatea cel puțin un asistent social cu specializare în domeniul violenței în familie.

(4) Poliția comunitară asigură paza unităților pentru prevenirea și combaterea violenței în familie din zona de competență.

(5) Finanțarea unităților pentru prevenirea și combaterea violenței în familie se asigură din:

a) bugetele locale ale autorităților administrației publice locale care au aprobat înființarea acestora, precum și din subvenții acordate în condițiile legii;

b) sume din donații și sponsorizări;

c) fonduri externe, rambursabile și nerambursabile;

d) din alte surse, cu respectarea legislației în domeniu.

(6) Unitățile pentru prevenirea și combaterea violenței în familie pot fi înființate numai de către furnizorii de servicii sociale, acreditați în condițiile legii.

(7) Înființarea, organizarea și funcționarea unităților pentru prevenirea și combaterea violenței în familie se aprobă prin hotărâri ale consiliilor județene sau, după caz, ale consiliilor locale, respectiv ale sectoarelor municipiului București și al Consiliului General al municipiului București.

(8) Finanțarea unităților publice pentru prevenirea și combaterea violenței în familie se asigură din bugetele locale.

(9) În cazul unităților pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, utilizarea sumelor alocate de la bugetul de stat sau, după caz, de la bugetele locale se supune controlului organelor abilitate de lege.

(10) Instituția care a acordat finanțarea sau subvenția unităilor pentru prevenirea și combaterea violenței în familie publice, private și în parteneriat public-privat monitorizează folosirea fondurilor alocate.

(11) Asistarea sau, după caz, găzduirea victimelor, respectiv asistarea agresorilor în unităile prevăzute la art.27 lit. a), b) și c) se face în baza încheierii unui contract de acordare a serviciilor sociale. Pentru minori contractul de acordare a serviciilor sociale este semnat de părințele însotitor sau, după caz, de reprezentantul legal.

(12) În cadrul unităilor pentru prevenirea și combaterea violenței în familie prevăzute în art.27 lit. a), b), d) și e) i se aduc la cunoștință victimei mijloacele juridice prin care să își protejeze bunurile rămase la agresor, cum ar fi: notificarea prin executor judecătoresc a încetării acordului tacit pentru înstrâinarea și grevarea bunurilor comune sau asigurarea de dovardă, prin expertiză judiciară.

(13) Unităile pentru prevenirea și combaterea violenței în familie publice, private și cele în parteneriat public-privat au obligația de a transmite trimestrial către Autoritatea Națională pentru Protecția Familiei și a Drepturilor Copilului rapoartele statistice privind activitățile desfășurate și categoriile de beneficiari ai serviciilor oferite de unități.

(14) Personalul de specialitate al unităilor pentru prevenirea și combaterea violenței în familie este cuprins în programe de formare profesională continuă în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie.

Secțiunea a 2-a

Alte unități de asistență socială specializate pentru prevenirea și combaterea violenței în familie

Art.29. - (1) Centrele de primire în regim de urgență, denumite în continuare *adăposturi*, sunt unități de asistență socială, cu sau fără personalitate juridică, de tip rezidențial, care asigură protecție, găzduire, îngrijire și consiliere victimelor violenței în familie.

(2) Adăposturile asigură gratuit, pe o perioadă determinată, asistență familială atât victimei, cât și minorilor aflați în îngrijirea acesteia, protecție împotriva agresorului, asistență medicală și îngrijire, hrana, cazare, consiliere psihologică și consiliere juridică, potrivit instrucțiunilor de organizare și funcționare, elaborate de autoritate.

(3) Primirea victimelor în adăpost se face numai în caz de urgență sau cu aprobarea scrisă a directorului Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului, atunci când izolarea victimei de agresor se impune ca măsură de protecție. Persoanelor care au comis actul de agresiune le este interzis accesul în incinta adăpostului unde se găsesc victimele.

(4) Locația adăposturilor este secretă publicului larg.

(5) Izolarea de agresori a victimelor se face cu consimțământul acestora sau, după caz, al reprezentantului legal.

(6) Toate adăposturile trebuie să încheie o convenție de colaborare cu un spital sau altă unitate sanitată, care să asigure îngrijirea medicală și psihiatrică. Convenția se încheie de către consiliile locale, respectiv ale sectoarelor municipiului București, sau, după caz, de către consiliile județene, precum și de organele de conducere ale furnizorilor de servicii sociale privați acreditați. Convenția este o condiție fără de care nu se poate acorda avizul de funcționare a adăpostului, prevăzut la art. 28 alin. (1).

(7) Ministerul Administrației și Internelor, prin unităile de poliție, va sprijini poliția comunitară pentru exercitarea atribuțiilor ce îi revine, în condițiile prevăzute de lege.

Art.30. - (1) Centrele de recuperare pentru victimele violenței în familie sunt unități de asistență socială de tip rezidențial, cu sau fără personalitate juridică, care asigură găzduirea, îngrijirea, consiliere juridică și psihologică, sprijin în vederea adaptării la o viață activă, inserția profesională a victimei violenței în familie, precum și reabilitarea și reinserția socială a acestora.

(2) Centrele de recuperare pentru victimele violenței în familie vor încheia convenții cu autoritatile pentru ocuparea forței de muncă județene și ale sectoarelor municipiului București, în vederea acordării suportului pentru integrarea în muncă, readaptarea și recalificarea profesională a persoanelor asistate.

(3) Prevederile alin.(5) și (6) ale art.29 se aplică în mod corespunzător.

Art.31. - (1) Centrele de asistență destinate agresorilor sunt unități de asistență socială care funcționează ca centre de zi, cu sau fără personalitate juridică, care asigură reabilitarea și reinserția socială a acestora, măsuri educative, precum și servicii de consiliere și mediere familială.

(2) Tratamentele psihiatriche, de dezalcoolizare și dezintoxicare acordate prin centrele de asistență destinate agresorilor se asigură în spitalele sau unitățile sanitare cu care s-au încheiat convenții, în condițiile prevăzute la art.29 alin.(6).

Art.32. - Centrele pentru prevenirea și combaterea violenței în familie sunt unități de asistență socială în regim de zi, cu sau fără personalitate juridică, care asigură asistență socială, consiliere psihologică, juridică, precum și informare și orientarea victimelor violenței în familie.

Art.33. - Centrele care acordă servicii de informare și sensibilizare a populației sunt unități de asistență socială, cu sau fără personalitate juridică, care oferă servicii de informare și educare, asistență socială și un serviciu telefonic de urgență pentru informare și consiliere.

Capitolul VII **Protecția victimelor violenței în familie**

Secțiunea 1

Protecția victimelor violenței în familie prin mijloace de drept civil

Art.34. – (1) Victima violenței în familie are dreptul să adreseze o cerere instanței judecătorești - secția civilă pentru cauze cu minori și de familie pentru a obține un ordin de protecție, instanța putând să dispună, cu caracter provizoriu, una sau mai multe dintre următoarele măsuri:

- a) evacuarea temporară a agresorului din locuința familiei;
- b) reintegrarea victimei în locuința familiei și evacuarea agresorului;
- c) obligarea agresorului de a ocupa numai o anumită parte a imobilului comun atunci când acesta poate fi astfel partajat încât agresorul să nu vină în contact cu victimă;

d) obligarea agresorului de a se abține de la comiterea sau de la amenințarea cu comiterea unui act de violență împotriva victimei sau a altor membri de familie ai victimei;

e) interzicerea rămânerii sau revenirii agresorului în locuința familiei fără permisiunea instanței sau până la împlinirea termenului ordinului de protecție.

(2) Prin aceeași hotărâre, instanța - secția civilă pentru cauze cu minori și de familie poate dispune și următoarele măsuri:

a) să oblige pe agresor să acopere anumite costuri care sunt suportate sau vor fi în mod cert suportate de victimă, ca de exemplu cheltuieli medicale, cheltuieli de judecată și de punere în executare;

b) să ia măsuri vremelnice cu privire la: încredințarea copiilor minori, obligația de întreținere pe care agresorul trebuie să o suporte pentru victimă, copii minori sau alți membrii de familie dependenți material de agresor. Pentru a asigura plata, instanța poate dispune ca angajatorul agresorului să transfere suma de plată direct beneficiarului;

c) să dispună ca agresorul să plătească chiria sau întreținerea pentru domiciliu permanent sau temporar unde victimă, copii minori sau alți membri de familie dependenți material de agresor locuiesc;

d) să stabilească serviciile sociale și prestațiile sociale ce se pot acorda victimei și membrilor de familie ai acesteia în funcție de situația victimei sau a membrilor de familie aflați în îngrijirea victimei, în conformitate cu legislația în vigoare.

(3) Instanța - secția civilă pentru cauze cu minori și de familie poate lua pe tot timpul procesului de divorț, la cererea victimei, prin ordinul de protecție, una sau mai multe din măsurile prevăzute la alin. (1) și (2) până la încheierea procesului de divorț.

Art.35. – Cererile prevăzute la art.34 sunt de competența instanței judecătorești- secția Civilă pentru cauze cu minori și de familie de pe raza teritorială în care își are domiciliul sau reședința victimă.

Art.36. – (1) Cererea poate fi introdusă personal de victimă sau prin reprezentantul legal.

(2) Cererea poate fi introdusă în numele victimei și de:

a) procuror;

b) reprezentantul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului;

c) reprezentantul furnizorilor de servicii sociale în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie, acreditați, cu acordul victimei.

Art.37. - (1) Cererile se judecă de urgență în camera de consiliu cu citarea părților, prezența procurorului fiind obligatorie. Citarea părților se va face prin agent procedural.

(2) Asistența juridică a persoanei față de care se ia ordinul de protecție este obligatorie.

(3) Instanța fixează termen de judecată în cel mult 48 de ore de la primirea cererii.

(4) Instanța se pronunță în termen de cel mult 5 zile de la primirea cererii.

Art.38. – Instanța poate să ceară informații de la poliție, medici, psihologi sau orice autoritate care deține informații cu privire la existența faptei, situația victimei sau a agresorului. Cei de la care s-au solicitat informații trebuie să răspundă de îndată, sub sancțiunea amenzi.

Art.39. - (1) Hotărârei instanței de fond este executorie și definitivă.

(2) Împotriva hotărârilor se poate introduce recurs în termen de 5 zile de la data pronunțării pentru părțile prezente și procuror sau de la data comunicării hotărârii pentru părțile lipsă.

(3) Introducerea recursului nu suspendă executarea.

Art.40. - (1) Persoana cu privire la care s-a luat măsura ordinului de protecție poate cere instanței de judecată revocarea măsurii, dacă au încetat temeiurile care au impus luarea acesteia.

(2) Instanța se va pronunța după audierea părților, printr-o hotărâre motivată.

Art.41. - Dacă instanța sesizată cu judecarea cererii prevăzute la art.34 constată existența uneia dintre situațiile care necesită instituirea unei măsuri de protecție specială a copilului, va încunoștiința de îndată Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului, care se va pronunța de îndată, motivat, în vederea instituirii unei măsuri de protecție a copilului.

Art.42. - (1) Cererile prevăzute la art.34 sunt scutite de taxă de timbru.

(2) Victimele violenței în familie beneficiază de asistență juridică gratuită, în condițiile legii.

Art.43. – (1) Hotărârea prin care se ia măsura ordinului de protecție, precum și cea prin care se dispune revocarea acestei măsuri se comunică de îndată părților și organului de poliție în a cărei rază teritorială se află locuința părților.

(2) Organele de poliție au obligația de a asigura executarea măsurii în termen de 24 de ore de la comunicare, putând în acest scop pătrunde în locuință chiar fără învoiearea persoanei față de care s-a luat măsura și îndeplini orice acte care se impun, în condițiile legii.

(3) Organele de poliție au îndatorirea să supravegheze respectarea hotărârii și să sesizeze organul de urmărire penală în caz de sustragere de la executarea hotărârii, luând orice măsură care se impune de urgență.

Secțiunea a 2-a

Măsuri de siguranță speciale: ordinul de restricție și ordinul de interdicție

Art.44. - (1) Măsurile de siguranță speciale sunt:

- (a) ordinul de restricție;
- (b) ordinul de interdicție.

(2) Ordinul de restricție reprezintă o măsură de siguranță specială prin care instanța de judecată impune îvinuitului sau inculpatului una sau mai multe din următoarele măsuri:

a) îndepărtarea din locuința familiei și interdicția de a reveni în locuința familiei până la soluționarea definitivă a cauzei;

b) să nu intre în contact, direct sau indirect, cu victimă sau membrii de familie ai acesteia;

c) să nu se afle în imediata apropiere de victimă, de membrii de familie ai acesteia, de locuința, locul de muncă, școala sau orice alt loc frecventat în mod obișnuit de victimă sau alte locuri unde victimă desfășoară activități sociale;

d) să nu se apropie și să nu intre în locuința temporară sau permanentă a victimei, sau în orice încăpere, dependință ori loc împrejmuit ținând de acestea, indiferent de drepturile de proprietate sau de posesie pe care le-ar putea avea îvinuitul sau inculpatul asupra acestora;

- e) să se abțină de la amenințarea, hărțuirea, intimidarea victimei sau a altor membri de familie ai victimei;
- f) restricționarea dreptului de vizitarea al minorilor și stabilirea unor condiții stricte în care se poate acorda acest drept;
- g) să plătească victimei, copiilor sau altor membri de familie față de care este obligat legal întreținere;
- h) să se prezinte în mod regulat la tratament medical, în cazul agresorilor alcoolici sau dependenți de droguri, până la însănătoșire sau până la obținerea unei ameliorări a stării de sănătate;
- i) să participe la programe de consiliere psihologică și de reintegrare socială, inclusiv prin centrele de asistență a agresorilor familiali, pentru a-l ajuta să conștientizeze consecințele legale și sociale la care s-a expus în cazul infracțiunii săvârșite și pentru a-l responsabiliza cu privire la comportamentul său viitor ;
- j) să predea toate armele ce îi aparțin.

Art.45. - Ordinul de restricție poate fi luat împotriva membrului de familie care este cercetat penal pentru o infracțiune de violență în familie sau a săvârșit o astfel de infracțiune.

Art.46. - Măsura privind ordinul de restricție poate fi luată în una din următoarele situații:

- a) există date sau indicii care justifică temerea că făptuitorul sau inculpatul vor săvârși o altă infracțiune îndreptată împotriva victimei sau a altor membrii de familie;
- b) rămânerea făptuitorului sau inculpatului în proximitatea victimei sau a membrilor de familie prezintă pericol social.

Art.47. - (1) Măsura privind ordinul de restricție poate fi luată la cererea părții vătămate sau din oficiu, de către instanța de judecată, prin încheiere, atunci când se constată existența oricărei dintre condițiile prevăzute de prezenta lege.

(2) Instanța de judecată care se pronunță asupra ordinului de restricție este cea căreia i-ar reveni competența să judece cauza în fond.

Art.48. - (1) Instituirea ordinului de restricție se va face ținându-se seama de scopul acestuia, de gradul concret de pericol social al infracțiunii săvârșite, precum și de alte aspecte privind persoana față de care se ia măsura de siguranță specială.

(2) Măsura de siguranță specială se poate lua chiar și în cazul când făptuitorului nu i se aplică o pedeapsă.

Art.49. - (1) Instanța de judecată emite ordinul de restricție în regim de urgență, în camera de consiliu, fără citarea părților, în termen de 24 de ore de la primirea cererii.

(2) Ordinul de restricție se dispune cu titlu provizoriu .

Art.50. - Instituirea ordinului de restricție poate fi dispusă de către instanță chiar dacă făptuitorul sau inculpatul este titular al dreptului de proprietate a locuinței.

Art.51. - (1) Măsura privind ordinul de restricție poate fi luată și în cursul urmării penale sau în timpul judecății, la cererea victimei, procurorului sau din oficiu.

(2) Măsura privind ordinul de restricție se poate dispune până la data rămânerii definitive a unei condamnări pentru o infracțiune privind violența în familie.

(3) Când hotărârea instanței este definitivă, prin hotărârea de condamnare, măsura ordinului de restricție poate fi luată pe o durată de până la 2 ani și poate fi prelungită dacă nu a dispărut pericolul care a justificat luarea acesteia. Prelungirea nu poate depăși durata intervalului de timp până la reabilitarea făptuitorului.

(4) Durata ordinului de restricție curge de la data comunicării acestuia către făptuitor sau inculpat, iar în cazul în care măsura a fost dispusă în lipsă, de la data afișării la ușa locuinței.

(5) Încheierea este executorie.

(6) Încheierea poate fi atacată în termen de 3 zile de la pronunțare, pentru părțile prezente, și de la comunicare, pentru părțile lipsă.

Art.52. - Copia dispozitivului prin care s-a luat măsura de siguranță a ordinului de restricție este trimisă de către instanță organelor de poliție, în termen de 24 de ore de la pronunțare. Organele de poliție pun în executare ordinul de restricție în termen de 48 de ore de la primirea copiei.

Art.53. – (1) Punerea în executare a hotărârii se face de către organul de poliție, de îndată, prin evacuarea făptuitorului din locuința familiei, iar în cazul în care măsura a fost dispusă în lipsa făptuitorului, hotărârea va fi afișată la locuința familiei în prezența a doi martori.

(2) În cazul în care prin ordinul de restricție s-au dispus și alte măsuri dintre cele prevăzute la art.44 alin. (2), organul de poliție în a cărui rază teritorială se află locuința familiei sau reședința părților supraveghează respectarea măsurilor și sesizează, de îndată, organul de urmărire penală în caz de sustragere sau nerespectare a acestora.

Art.54. - Când nu mai există vreun temei care să justifice menținerea măsurii de siguranță, aceasta poate fi revocată la cerere sau din oficiu.

Art.55. - Măsura specială încetează de drept în următoarele situații :

a) la expirarea termenelor prevăzute de lege sau stabilite de instanță;

b) în caz de scoatere de sub urmărire, de încetare a urmăririi penale, de încetare a procesului penal sau de achitare.

Art.56. - (1) Completul de judecată este prezidat de un judecător desemnat de președintele instanței, cu participarea obligatorie a procurorului.

Art.57. - În toate cazurile, organul de cercetare penală, sesizat în orice mod despre săvârșirea uneia dintre infracțiunile prevăzute de prezența lege, este obligat să se deplaseze de îndată la fața locului, iar în cazul infracțiunilor flagrante se aplică dispozițiile art.465-469 din Codul de procedură penală.

Art.58. – (1) În cazul constatării săvârșirii unei infracțiuni de violență în familie sau pentru punerea în executare a ordinului de restricție, organele de poliție pot intra în locuința familiei, precum și în orice anexă a acesteia, cu consimțământul unui membru al familiei sau cu autorizarea instanței.

(2) În caz de infracțiune flagrantă, organele de poliție pot interveni în forță și de urgență, consimțământul sau autorizarea instanței nefiind necesare.

Art.59. - În toate cazurile de violență în familie, organul de urmărire penală sesizat este obligat să întocmească un proces-verbal, în care consemnează cele constatare cu privire la fapta săvârșită, declarațiile făptuitorului și ale celorlalte persoane ascultate. Organul de cercetare penală poate strângă și alte probe. O copie a procesului-verbal se înmânează victimei.

Art.60. - Refuzul organului de urmărire penală de a da tot concursul necesar pentru înlăturarea imediată a agresorului din preajma victimei sau neimplicarea acestuia într-un mod evident în soluționarea unui caz de violență în familie constituie abatere disciplinară dacă nu a fost săvârșită în astfel de condiții încât să poată constitui infracțiune.

Art.61. - Nerespectarea măsurii de siguranță specială a ordinului de restricție constituie infracțiunea de nerespectare a hotărârilor judecătoare și se sancționează potrivit art.271 alin.4 din Codul Penal.

Art.62. - (1) Dacă organul de urmărire penală constată, încă de la sesizarea victimei sau a organului de poliție, că există suficiente date sau indicii care justifică temerea că făptuitorul va săvârși o altă infracțiune îndreptată împotriva membrilor familiei sau că prezența, în locuința familiei, a făptuitorului, membru de familie, constituie un pericol grav pentru victimă, cât și pentru ceilalți membri ai familiei va lua față de această persoană, de îndată, măsura de siguranță specială privind ordinul de interdicție, respectiv măsura îndepărțării făptuitorului și a interzicerii acestuia de a reveni în locuința familiei pe o perioadă de 10 de zile.

(2) Procurorul, sesizat prin referatul motivat al organului de urmărire penală care a dispus măsura de la alin.(1), va înainta de urgență, în termen de 24 de ore, instanței de judecată competență să judece fondul, cererea privind încuviințarea interdicției de a rămâne și reveni în locuința familiei pe o perioadă de 10 de zile.

(3) Instanța emite ordinul de interdicție în regim de urgență, în camera de consiliu fără citarea părților, în termen de 24 de ore de la primirea cererii.

(4) Participarea procurorului este obligatorie.

(5) Încheierea instanței prin care se dispune instituirea ordinului de interdicție este executorie.

(6) Încheierea instanței se comunică de îndată părților și organului de poliție în a cărui rază teritorială se află locuința familiei sau reședința părților.

(7) Instituirea ordinului de interdicție se dispune chiar dacă agresorul deține singur titlul de proprietate a locuinței.

(8) Supravegherea respectării măsurii și sesizarea, de îndată, a organului de urmărire penală în caz de sustragere sau nerespectare a măsurii revine organului de poliție în a cărui rază teritorială se află locuința familiei sau reședința părților.

(9) Nerespectarea măsurii speciale de siguranță a ordinului de interdicție constituie infracțiunea de nerespectare a hotărârilor judecătoare și se sancționează potrivit legii.

*Secțiunea a 3-a
Alte măsuri de protecție*

Art.63. - În cursul urmării penale sau al judecății, la cererea victimei sau din oficiu, ori de câte ori există probe sau indicii temeinice că un membru de familie a săvârșit un act de violență în familie împotriva unui alt membru de familie sau fost soț/soție potrivit art.5, instanța de judecată poate dispune, în mod provizoriu, una din măsurile prevăzute la art. 113 și 114 din Codul penal.

Art.64. - Luarea măsurilor de siguranță prevăzute la alin. (1) se face în conformitate cu prevederile art. 162 din Codul de procedură penală iar punerea în executare a acestor măsuri se face în conformitate cu art. 429 – 435 din Codul de procedură penală.

CAPITOLUL VIII

Finanțarea în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie

Art.65. - Activitățile în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie se finanțează din următoarele surse:

- a) bugetul de stat;
- b) bugetele fondurilor provenite din credite externe contractate sau garantate de stat și ale căror rambursare, dobânzi și alte costuri se asigură din fonduri publice;
- c) bugetele fondurilor externe nerambursabile;
- d) bugetele locale ale județelor, respectiv ale sectoarelor municipiului București, precum și ale municipiilor, orașelor și comunelor;
- e) donații, sponsorizări și alte surse, în condițiile legii.

Art.66. – (1) Autoritatea Națională pentru Protecția Familiei și a Drepturilor Copilului poate finanța sau, după caz, cofinanța programe de interes național care au ca scop prevenirea și combaterea violenței în familie, precum și ocrotirea și sprijinirea familiei în vederea creșterii calității vieții acesteia, din fonduri alocate de la bugetul de stat cu această destinație, din fonduri externe rambursabile și nerambursabile, precum și din alte resurse, în condițiile legii.

(2) Serviciile sociale în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie pot fi dezvoltate și prin:

- a) finanțarea în parteneriat a serviciilor sociale pentru asigurarea continuității serviciului, în conformitate cu nevoia socială și cu principiul subsidiarității;
- b) finanțarea proiectelor-pilot pentru implementarea programelor din domeniul asistentei sociale.

Art.67. - (1) Programele de interes național prevăzute la art.66 alin. (1), complementare acțiunilor finanțate la nivel local, au următoarele obiective:

- a) realizarea investițiilor necesare pentru dezvoltarea, diversificarea, restructurarea și buna funcționare a unităților de prevenire și combatere a violenței în familie;
- b) susținerea funcționării unităților de prevenire și combatere a violenței în familie;
- c) realizarea de studii, cercetări și publicații în domeniu;

d) instruirea personalului de specialitate din domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie, în special instruirea personalului care își desfășoară activitatea în cadrul serviciilor sociale și unităților de prevenire și combatere a violenței în familie, precum și instruirea personalului din cadrul instituțiilor cu competențe în domeniu, desemnat să instrumenteze cazurile de violență în familie;

e) informarea, conștientizarea și sensibilizarea opiniei publice privind drepturile victimelor violenței în familie, precum și fenomenul violenței în familie;

f) menținerea și dezvoltarea sistemului de înregistrare, raportare și management al cazurilor de violență în familie;

g) sprijinirea victimelor prin programe de recuperare a sănătății și de reinserție socială;

h) asistarea agresorilor prin tratamente de dezalcoolizare, dezintoxicare, psihologice și psihiatrice;

i) inițierea și coordonarea parteneriatelor sociale, în scopul prevenirii și combaterii violenței în familie;

j) orice alte obiective corespunzătoare domeniului de activitate al Autorității Naționale pentru Protecția Familiei și a Drepturilor Copilului.

(2) Programele de interes național prevăzute la alin. (1) se aprobă ca anexă la bugetul Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, pe baza fundamentării elaborate de Autoritatea Națională pentru Protecția Familiei și a Drepturilor Copilului.

(3) Sumele alocate din sursele prevăzute la alin. (2) vor fi cuprinse în bugetul propriu al Autorității Naționale pentru Protecția Familiei și a Drepturilor Copilului.

(4) Metodologia de selectare și finanțare a programelor de interes național se aprobă prin ordin al ministrului muncii, familiei și protecției sociale.

(5) Autoritatea Națională pentru Protecția Familiei și a Drepturilor Copilului poate finanța proiecte în cadrul programelor ce urmează a fi realizate, în colaborare cu ministere, alte organe de specialitate ale administrației publice centrale, precum și cu alte autorități sau instituții publice și organisme private autorizate, potrivit legii.

CAPITOLUL VIII **Sancțiuni**

Art.68. - (1) Constitue contravenții, dacă, potrivit legii penale, nu constituie infracțiuni, și se sancționează cu amendă între 10.000.000 lei și 50.000.000 lei următoarele fapte:

a) refuzul primirii în adăpost ori refuzul de a acorda, la solicitarea motivată a asistentului familial, îngrijire medicală gratuită celui aflat în suferință vizibilă, pentru înlăturarea consecințelor violențelor;

b) nesesizarea de către asistentul familial, în condițiile prevăzute la art.17 alin. (2), a Autorității Naționale pentru Protecția Familiei și a Drepturilor Copilului, respectiv a serviciului public specializat de la nivel local;

c) schimbarea destinației adăpostului.

(2) Constitue contravenție și se sancționează cu amendă între 5.000.000 lei și 10.000.000 lei refuzul părăsirii adăpostului, indiferent de motiv, în momentul în care condițiile care au determinat internarea au dispărut.

(3) Constitue contravenție și se sancționează cu amendă între 5.000.000 lei și 10.000.000 lei încercarea persoanei care a comis acte de agresiune de a pătrunde în incinta adăpostului în care se află sau crede că se află victimă.

(4) Contravențiile se constată și sancțiunile se aplică, conform legii, de către asistenții familiali, primar sau împuterniciții acestuia.

(5) Contravențiilor le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările ulterioare, cu excepția art. 28 și 29.

Art.69. - Autoritatea poate aplica, atunci când constată încălcarea de către asistenții familiali a obligațiilor ce le revin sau nerespectarea normelor de organizare și funcționare a adăposturilor, următoarele sancțiuni:

- a) avertisment;
- b) suspendarea autorizării asistentului familial sau a funcționării adăpostului pe termen de 1-3 luni;
- c) anularea autorizării asistentului familial sau închiderea adăpostului.

CAPITOLUL IX

Dispoziții finale

Art.70. - Dispozițiile prezentei legi se completează cu prevederile corespunzătoare din Codul penal, Codul de procedură penală, Codul civil și Codul de procedură civilă.

Art.71. – Compartimentul sau serviciul de prevenire și combatere a violenței în familie prevăzut la art.12 alin.(5) se înființează în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prevederilor prezentei legi.

Art.72. – Prezenta legi intră în vigoare la 60 de zile de la publicare.

Art.73. – La data intrării în vigoare a prevederilor prezentei legi se abrogă Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.367 din 29 mai 2003 cu modificările și completările ulterioare.